

การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม
อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

The Development of Performance Standards for Measurement and Registration Section
at Sanpatong Wittayakom School, San Pa Tong District, Chiang Mai Province

ธนัชชา แสงจันทร์^{*}
อาจารย์ ดร.สุวรรณ หมั่นตาบุตร^{**}
กศ.ด. (การบริหารการศึกษา)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม และ 2) เพื่อจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม ซึ่งมีขั้นตอนในการศึกษา 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานและเจ้าหน้าที่งานวัดผลและงานทะเบียน เครื่องมือที่ใช้คือแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการพรรณนาสังเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนที่ 2 การร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานวัดผลและงานทะเบียน เครื่องมือที่ใช้คือแบบร่างมาตรฐานการปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบความเหมาะสมของร่างมาตรฐานการปฏิบัติงาน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และศึกษานิเทศก์งานวัดผล เครื่องมือที่ใช้คือแบบตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ในกลุ่มงาน หลังจากทดลองใช้ร่างมาตรฐานการปฏิบัติงาน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน ที่มีต่อร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ไม่มีผังองค์กรที่ชัดเจน ขั้นตอนดำเนินงานมีหลายขั้นตอน ขาดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในแต่ละกลุ่มงานย่อย เกิดความสับสนในขั้นตอนการปฏิบัติงาน ระยะเวลาดำเนินงานล่าช้าเนื่องจากเจ้าหน้าที่แต่ละกลุ่มงานย่อย ไม่สามารถปฏิบัติงานแทนกันได้ มีงานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของเจ้าหน้าที่คนใด ไม่มีผังแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Flow chart)

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียน โดยการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความเหมาะสมทุกรายการและผลการสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานหลังจากทดลองใช้ร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานทุกรายการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: มาตรฐานการปฏิบัติงาน, งานวัดผล, โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม

ABSTRACT

Two objectives of this research were 1) to study problems concerning the performance for measurement and registration section at Sanpatong Wittayakom school, 2) to develop of performance standards for measurement and registration section at Sanpatong Wittayakom school. There were 4 steps as follows: in terms of the first step was to study problems concerning the performance for measurement and registration section at Sanpatong Wittayakom school, the target group of this study was a deputy director of academic department, job leaders, and staffs of measurement and registration section, instrument used was a focus group discussion, data were analyzed by descriptive synthesis; in terms of the second step was to draft the performance standards for measurement and registration section at Sanpatong Wittayakom school, the target group of this study was deputy director of academic department, leaders of measurement and registration section, instrument used was a draft the performance standards; in terms of the third step was to examine the suitability of the draft of the performance standards, the target group of this study was deputy director of academic department,

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

measurement supervisors, instrument used was the checking form to examine the suitability and accuracy of the draft of the performance standards for measurement and registration section at Sanpatong Wittayakom school, data were analyzed by using the consistency index; in terms of the fourth step was to verify the staffs' opinions in measurement and registration section after using the draft of the performance standards, instrument used was a questionnaire asking the staffs' opinions affecting to the draft of the performance standards for measurement and registration section at Sanpatong Wittayakom school.

The research found that the problems concerning the performance were as follows: there were no organizational chart obviously, the operational procedures had many steps, lacked of mutual understanding between staffs in each sub-group, there was the confusion in the operational steps, the operational time was delayed because each sub-group staffs could not work instead, there were other jobs out of the direct responsibility of any staffs, and there was no flow chart of performance.

Regarding the examination results of the suitability of the draft of the performance standards for measurement and registration section at Sanpatong Wittayakom school were verified by the experts, it was found that all items were suitable, and the survey results of the staffs' opinions after using the draft of the performance standards in all items were at the highest level.

Keywords: Performance Standards, Measurement, Sanpatong Wittayakom School

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้บุคคลพัฒนาความสามารถทั้งด้านทัศนคติและพฤติกรรม ตามค่านิยม และคุณธรรมในสังคมอันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนทำให้บุคคลได้รับ อิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมที่คัดเลือก และกำหนดไว้อย่างเหมาะสมโดยเฉพาะโรงเรียน เพื่อพัฒนาตัวบุคคลและสังคม การศึกษาเป็นการพัฒนา ทำให้มนุษย์มีความเจริญงอกงาม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ถือเป็น การเตรียมตัวสำหรับการดำรงชีวิตที่สมบูรณ์

การจัดการศึกษาภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เน้นความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม โดยสถานศึกษาต้องจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ต้องฝึก ทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย (2552 : 18) ได้สรุปว่าบทบาทสำคัญของสถานศึกษาต้องยึด หลักตอบสนองต่อผู้เรียน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนสำคัญ ที่สุด การจัดการเรียนการสอน ต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เหมาะสมกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน มุ่งเน้น ประเมินพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติและพฤติกรรมกรเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม วัตถุประสงค์และประเมินผล ผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับระดับและรูปแบบการจัดการศึกษา สอดคล้องกับกรอบทิศทาง การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2574 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559 : 8) พบว่าได้กำหนดเป้าหมาย ผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคล และ มีคุณลักษณะนิสัย/พฤติกรรมที่พึงประสงค์มีองค์ความรู้ที่สำคัญและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งทักษะ การดำรงชีวิต และทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ตอบสนองความต้องการ ของ ตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ

โรงเรียนในฐานะสถานศึกษาต้องมีการจัดการที่มีคุณภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดขอบข่ายงาน ของโรงเรียนออกเป็น 4 ฝ่าย คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากรและงานทั่วไป ในส่วนของการจัดการ

งานทะเบียนและวัดผล ของสถานศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิชาการครอบคลุมงาน 2 ส่วน ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ (2554 อ้างถึงใน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557 : 5) ได้แก่ งานวัดผล และงานทะเบียน สถานศึกษาควรกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในแต่ละงานสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กอาจรวมทั้งสองงานและมอบหมายผู้รับผิดชอบคนเดียว งานวัดผล มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กับผู้สอนและผู้เรียน ตลอดจนดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างเสริมความเข้มแข็งในเทคนิควิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้บุคลากรของสถานศึกษา งานทะเบียน มีหน้าที่รับผิดชอบด้านเอกสารหลักฐานการศึกษา เอกสารการประเมินผลการจัดทำจัดเก็บ และการออกเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบภาระงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความเกี่ยวข้องกับฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษานับตั้งแต่ระดับนโยบายในการกำหนดนโยบายการวัดผล การจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ และยังเกี่ยวข้องกับผู้เรียนทุกคน ตั้งแต่เข้าเรียนจนจบการศึกษาและออกจากสถานศึกษา จึงจำเป็นที่สถานศึกษาต้องวิเคราะห์ภาระงาน กำหนดกระบวนการทำงานและผู้รับผิดชอบแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจนเหมาะสม

โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2503 ปัจจุบันเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ภายใต้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 มีโครงสร้างการบริหารทั้งหมด 6 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน กลุ่มบริหารงานธุรการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงานสนับสนุนและส่งเสริม และกลุ่มบริหารงานนโยบายและแผน ทั้งนี้กลุ่มงานวัดผลและงานทะเบียน ถือเป็นงานส่วนหนึ่งในกลุ่มงานบริหารวิชาการ ได้ปฏิบัติงานตามระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ หลักการกำหนดหลักการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา การตัดสินผลการเรียน การให้ระดับผลการเรียน การรายงานผลการเรียน เกณฑ์การจบการศึกษา เอกสารหลักฐานการศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียน

บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวัดผลและงานทะเบียนมีทั้งหมด 7 คน แบ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มงานซึ่งเป็นครูผู้มีประสบการณ์ปฏิบัติงานในกลุ่มงานนี้ไม่น้อยกว่า 25 ปี จำนวน 1 คน และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานย่อยอีก 6 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่งานวัดผลจำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่งานโปรแกรมทะเบียนและผลการเรียนจำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่งานทะเบียนจำนวน 2 คน ซึ่งบุคลากรในกลุ่มงานย่อยทั้ง 3 จะมีความชำนาญเฉพาะภาระงานของตนเอง โดยมีได้ทราบถึงขั้นตอนการดำเนินงานในแต่ละงานย่อยทั้งหมด ในกลุ่มงานวัดผลและงานทะเบียนโดยทั่วกัน ทำให้ประสบปัญหาเมื่อมีผู้มาติดต่อเกี่ยวกับภาระงานย่อย แต่ไม่พบเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานนั้นโดยตรง เจ้าหน้าที่คนอื่นจะไม่สามารถให้ข้อมูลหรือคำแนะนำกับผู้ที่มาติดต่อได้อย่างชัดเจน ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงานและความน่าเชื่อถือของกลุ่มงานวัดผลและทะเบียนทั้งหมด

ผู้ศึกษาในฐานะบุคลากรในกลุ่มงานวัดผลที่ต้องการเพิ่มประสบการณ์การทำงาน จึงมีความสนใจที่จะจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม เพื่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและประโยชน์ในการติดตามกระบวนการทำงาน รวมถึงเป็นเครื่องมือในการประเมินการปฏิบัติงานทั้งผู้บริหารผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อคุณภาพของการปฏิบัติงานและความเจริญก้าวหน้าขององค์กร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

ในการศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานและการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน มีขอบเขตด้านเนื้อหา คือ การปฏิบัติงานด้านการวัดผลและทะเบียนของโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม ตามระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังต่อไปนี้ การกำหนดหลักการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา การตัดสินผลการเรียน การให้ระดับผลการเรียน การรายงานผลการเรียน เกณฑ์การจบการศึกษา เอกสารหลักฐานการศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียน

ขอบเขตประชากร

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา เลือกแบบเจาะจง ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน หัวหน้างานวัดผลและงานทะเบียนจำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานวัดผลและงานทะเบียนจำนวน 7 คน จำนวน 8 คน

ขั้นตอนที่ 2 การร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา เลือกแบบเจาะจง ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานวัดผล 2 คน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา เลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และศึกษานิเทศก์งานวัดผล จำนวน 3 คน

ขั้นตอนที่ 4 การสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนที่มีต่อมาตรฐานการปฏิบัติงาน งานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา เลือกแบบเจาะจง ได้แก่ เจ้าหน้าที่งานวัดผลและงานทะเบียนทั้งหมด จำนวน 6 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

งานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม หมายถึง งานส่วนหนึ่งของฝ่ายวิชาการโดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มงานย่อย ได้แก่ งานวัดผล งานทะเบียนจำนวน งานโปรแกรมทะเบียนและผลการเรียน

มาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม หมายถึง เอกสารที่แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโดยละเอียด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานสามารถปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ปัญหาในการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลทำให้ผลการปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

1.1 กลุ่มเป้าหมาย โดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 1 คน หัวหน้างานวัดผลและงานทะเบียน 1 คน เจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานวัดผลและงานทะเบียน 6 คน รวมทั้งสิ้น 8 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่มย่อยเป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีประเด็นในการสนทนาที่เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม

1.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้ 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวัดผลและงานทะเบียน 2) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสนทนากลุ่ม 3) กำหนดหัวข้อคำถามที่เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม 4) นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 5) ปรับแก้ไขแบบบันทึกการสนทนาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจัดการสนทนากลุ่ม มีผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มทั้งสิ้น 8 คน โดยรองผู้อำนวยการเป็นผู้ดำเนินการสนทนาและนักศึกษาเป็นผู้จัดบันทึกการสนทนา

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่มใช้วิธีการพรรณนาสังเคราะห์นำเสนอในรูปความเรียงเพื่อนำเสนอปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา

ขั้นตอนที่ 2 การร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

2.1 กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ เลือกแบบเจาะจง โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ 1) ต้องเป็นผู้มีความรอบรู้และความชำนาญเกี่ยวกับงานวัดผลและงานทะเบียน 2) ต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในงานวัดผลและงานทะเบียนอย่างน้อย 20 ปี ได้แก่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานวัดผล รวมทั้งสิ้น 2 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม

2.3 การสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาเนื้อหาที่สรุปได้ในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม 2) ศึกษากรอบภาระงานในกลุ่มงานวัดผลและงานทะเบียน 3) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน 4) เชิญผู้เชี่ยวชาญประชุมเพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงาน 5) ผู้ศึกษาดำเนินการร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จากข้อมูลที่ศึกษาจากตำราและผู้เชี่ยวชาญ 6) เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญในที่ประชุม

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

3.1 กลุ่มเป้าหมาย เลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและศึกษานิเทศก์งานวัดผลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 จำนวน 3 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม 2) นำร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง 3) ปรับแก้ไขร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา 4) นำร่างมาตรฐานการ

ปฏิบัติงานที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาหาค่า IOC ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ขั้นตอนที่ 4 การสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนที่มีต่อมาตรฐานการปฏิบัติงาน งานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม

4.1 กลุ่มเป้าหมาย เลือกแบบเจาะจง ได้แก่ เจ้าหน้าที่งานวัดผลและงานทะเบียนทั้งหมด จำนวน 6 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือในขั้นตอนนี้คือแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งผู้ศึกษาได้ประยุกต์ใช้ตามแนวคิดของลิเคิ์ท เพื่อสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม โดยยึดเกณฑ์การพิจารณาเลือกตอบแบบสอบถาม 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

และยึดเกณฑ์แปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด 2556 : 121) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้ 1) ให้เจ้าหน้าที่ในงานวัดผลและงานทะเบียนศึกษาและใช้มาตรฐานการปฏิบัติงาน 2) ให้เจ้าหน้าที่ในงานวัดผลและงานทะเบียนทำแบบสอบถามความคิดเห็น 3) ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากเจ้าหน้าที่ 4) ผู้ศึกษาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลต่อไป

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การศึกษานี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน งานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม ได้ผลดังนี้

1. การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จากการสนทนากลุ่ม พบปัญหาในการทำงาน ได้แก่ องค์กรไม่มีผังการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ขั้นตอนดำเนินงานมีหลายขั้นตอน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานขาดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างกลุ่มงานย่อย ทำให้เกิดความสับสนในขั้นตอนการปฏิบัติงาน ขาดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างบุคคลภายนอกกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาดำเนินงานล่าช้าเนื่องจากเจ้าหน้าที่แต่ละกลุ่มงานย่อยไม่สามารถปฏิบัติงานแทนกันได้ มีงานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของเจ้าหน้าที่คนใด และไม่มี Flow chart หรือผังแสดงขั้นตอนและเส้นทางการปฏิบัติงาน

2. การร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม ผู้ศึกษาได้ใช้ปัญหาที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อยมาเป็นประเด็นในการสร้าง โดยยึดหลักการตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการและระเบียบของทางโรงเรียนเป็นหลัก โดยแยกกลุ่มงานออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย งานทะเบียน งานวัดและ

ประเมินผลการเรียนรู้ และงานโปรแกรมทะเบียนและผลการเรียน ผู้ศึกษาดำเนินการร่างมาตรฐานการปฏิบัติงาน จากกรอบภาระงานวัดผลและงานทะเบียน และประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่องค์ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าซึ่งมีประสบการณ์ทำงานในด้านนี้มากกว่า 20 ปี เมื่อได้ร่างมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคมแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสม โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกรายการ และได้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนที่มีต่อมาตรฐานการปฏิบัติงาน งานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม รายการที่ 2 องค์ประกอบของมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนมีความสอดคล้องกัน เป็นรายการที่มีค่าน้อยที่สุด โดยมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 4.43 แปลผลอยู่ระดับมาก ส่วนรายการที่มีค่ามากที่สุดมีทั้งหมด 3 รายการ คือรายการที่ 3 มาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน รายการที่ 6(1) การรับนักเรียนใหม่ และรายการที่ 6(9) การตรวจสอบวุฒิการศึกษา โดยทั้งสามรายการมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 5.00 แปลผลอยู่ระดับมากที่สุด และโดยสรุปมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ย 4.81 แปลผลอยู่ระดับมากที่สุด

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

ปัญหาในการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคมพบปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ในหลายประการ ได้แก่ ไม่มีผังการบริหารองค์กรที่ชัดเจนขั้นตอนดำเนินงานมีหลายขั้นตอน ขาดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในแต่ละกลุ่มงานย่อย เกิดความสับสนในขั้นตอนการปฏิบัติงาน ขาดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างบุคคลภายนอกกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาดำเนินงานล่าช้าเนื่องจากเจ้าหน้าที่แต่ละกลุ่มงานย่อยไม่สามารถปฏิบัติงานแทนกันได้ มีงานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของเจ้าหน้าที่คนใด ไม่มีผังแสดงขั้นตอน (Flow chart) แสดงเส้นทางการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานทั้งหมดมีสาเหตุหลัก 2 ประการ คือ 1) โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคมเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ประจำอำเภอ ประกอบกับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลและโรงเรียนมัธยมที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเป็นอันดับที่ 3 ของจังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนจึงมีนโยบายมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นหลัก ส่งผลให้ภาระงานเกี่ยวกับการวัดผล โดยเฉพาะการจัดสอบเพิ่มมากกว่าโรงเรียนปกติ เช่นการจัดสอบพรีโอเน็ต และพรีโคเวตามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น อีกทั้งยังต้องรับบริการจากบุคคลภายนอกที่จบการศึกษาไปแล้วซึ่งมีจำนวนมาก ส่งผลให้ภาระงานโดยรวมของงานวัดผลและทะเบียนมีปริมาณที่ค่อนข้างมาก 2) เจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญมีประสบการณ์ทำงานด้านงานวัดผลและทะเบียนมากกว่า 20 ปี ใช้ประสบการณ์ในการทำงานโดยไม่ขึ้นขั้นตอนการทำงานและคู่มือที่เป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน ทำให้ผู้ร่วมงานรุ่นใหม่ที่ยังขาดประสบการณ์ไม่มีแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกันซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับสุนีย์ ช่างเจริญ (2533) ได้พัฒนาคู่มือการปฏิบัติงานทะเบียนและสถิตินักศึกษา กองบริการการศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการของบุคลากรและสามารถให้บริการแก่ผู้มาติดต่อขอรับบริการได้รวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2544) ได้จัดทำคู่มือนักศึกษาเกี่ยวกับงานทะเบียน เพื่อให้เกิดความสะดวกและความถูกต้องรวดเร็วยิ่งขึ้นเมื่อมาติดต่องานทะเบียน

ด้านการสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม พบว่าเห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับความชัดเจนและความสอดคล้องกับการจัดทำเอกสารงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคมให้เป็นระบบ ระเบียบมากขึ้น ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของนิสริน อัครวิวัฒน์กุล (2555) ได้พัฒนาระบบการปฏิบัติงานทะเบียนและประมวลผล วิทยาลัยเทคโนโลยีณิชยการเชียงใหม่ โดยพบว่าด้านบุคลากรที่ให้บริการและสถานที่ที่มีความพึงพอใจต่อกระบวนการปฏิบัติงานมากที่สุดส่วนด้านที่เหลือนักศึกษาที่มีความพึงพอใจต่อกระบวนการปฏิบัติงานมากที่สุดตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ การจัดทำเอกสารทางการศึกษา การลงทะเบียนเรียน การจัดทำรายงานผลการเรียน และการรับสมัครนักศึกษาและจัดทำประวัติ ซึ่งผลจากการสนทนากลุ่ม สรุปได้ว่าการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานทะเบียนและประมวลผล

วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การเชียงใหม่ ทำให้งานทะเบียนและประมวลผลเกิดการพัฒนามตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีและยังมีข้อค้นพบจากความพึงพอใจของผู้ใช้บริการหลังการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานว่าผู้ให้บริการมีความพึงพอใจมากต่อกระบวนการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการ

1. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนต้องทำการศึกษามาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติในแต่ละงาน

2. งานวัดผลและงานทะเบียนต้องมีการปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานโดยสอบถามจากผู้มาขอรับบริการงานวัดผลและงานทะเบียนโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม

2. ควรมีการวิจัยรูปแบบนี้ในกลุ่มงานอื่นเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

นิสริน อัคระวิวัฒน์กุล. (2555). *การพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานทะเบียนและประมวลผล วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การเชียงใหม่*. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มิถุนายน 2556 - พฤษภาคม 2557. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2544).

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). (ร่าง) *กรอบทิศทางการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2574*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์แห่งประเทศไทย.

สุนีย์ ช่างเจริญ. (2533). *คู่มือการปฏิบัติงานทะเบียนและสถิตินักศึกษา*. กองบริการการศึกษา, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.